

Notat

Danske Fysioterapeuter

Folketingsvalget 2019

Danske Fysioterapeuter vil benytte valgkampen til at sætte fokus på tre emner:

1. Direkte adgang til fysioterapi
2. Måltrettet og superviseret fysisk træning for at realisere regeringens ambition, om at færre borgere skal i kontakt med hospitalsvæsenet
3. Et bedre hospitalsvæsen

Som led i valgkampen bliver der afholdt valgmøder rundt omkring i landet. Som inspiration har Danske Fysioterapeuter, på baggrund af de tre fokusområder, formuleret fire spørgsmål der kan stilles til folketingskandidaterne på valgmøderne eller på sociale medier:

1. **Direkte adgang til fysioterapi** med offentligt tilskud er en gevinst for patienterne og kan aflaste de praktiserende læger. Erfaringer fra blandt andet Norge, Holland, Skotland, Sverige og USA, viser at direkte adgang til fysioterapibehandling resulterer i lavere omkostninger, kortere behandlingsforløb og højere patienttilfredshed.

Mener du, at det bør være muligt for patienter at gå direkte til fysioterapeut med offentligt tilskud, uden en henvisning fra lægen?

2. I regeringens forslag til en sundhedsreform lægges der op til, at flere patienter skal behandles i det nære sundhedsvæsen. Sundhedsstyrelsen har blandt andet peget på patienter med KOL, diabetes, muskel-led problemer og hjerte-kar-sygdom. Grupper hvor vi ved, at **måltrettet fysisk træning** kan løfte deres almene velbefindende, forebygge sygdommens videre udvikling, øge patienternes evne til at tage vare på sig selv og forhindre unødige indlæggelser. Men mange bliver ikke tilbudt måltrettet fysisk træning eller takker nej til tilbuddet.

Vil du arbejde for et øget fokus på måltrettet fysisk træning i kommunerne til patienter med KOL, diabetes, Muskel-led-problemer, Hjerte-kar-sygdomme samt angst og depression?

3. Sparekrav og flere og mere komplekse patienter har sat **sygehusene** under pres. Det går ud over patienternes behandling og de ansattes arbejdsmiljø.

Mener du, at der bør tilføres flere penge til landets sygehuse end tilfældet er i dag?

4. Studier har vist at fysioterapeuter og mere fysioterapi på sygehuse og skadestuer kan betyde hurtigere udskrivelser, bedre funktionsniveau, kortere ventetid og færre smerter hos patienterne.

Mener du, at fysioterapeuter og fysioterapi bør spille en større rolle på landets sygehuse?

Vi håber, at I vil deltage i valgmøder og gå i dialog med politikere – eksempelvis på sociale medier – med det formål at sætte fokus på fysioterapi. Som inspiration og baggrundsviden har vi på de følgende sider udarbejdet tre budskabsnotater, der kommer omkring foreningens tre fokusområder.

Direkte adgang til fysioterapeut

Danske Fysioterapeuter foreslår direkte adgang til fysioterapeut med offentligt tilskud.

Fysioterapeuter har kompetencerne til at overtage lægernes opgave med konsultationer om muskel- og led-sygdomme. Studier viser eksempelvis, at hvis sådanne patienter kan gå direkte til fysioterapeut uden lægehenvielse, fører det til lavere omkostninger, kortere behandlingsforløb og højere patienttilfredshed.

Samtidig er der mangel på læger. PLO har selv regnet sig frem til, at der i 2030 er behov for 1600 flere praktiserende læger end i dag. Vi ved også, at op mod 25% af henvendelserne i almen praksis er relateret til lænderygsmerter, nakkesmerter, artrose og osteoporose.

Ved at give en del af disse patienter ret til at gå direkte til fysioterapeut med tilskud¹, kan en stor del af presset på de praktiserende læger således også løftes. Og faktisk mener kun 29% af de praktiserende læger, at henvisning til fysioterapi skal løses i almen praksis². Direkte adgang er altså både godt for patienterne og kan samtidig være med til at løse problemer med lægemangel.

Budskaberne

- Hvis bare halvdelen af patienterne der henvender sig i almen praksis med muskel- og ledsygdomme i stedet gik direkte til en fysioterapeut, vil over 5 millioner lægebesøg kunne undgås. Det vil frigive lægens tid til andre opgaver.
- Fysioterapeuter er eksperter i muskler og led, hvorimod læger skal holde sig opdateret på mange forskellige sygdomsområder.

¹ Patienter har siden 2007 kunnet gå til fysioterapeut uden henvisning. Forslaget går således blot på, at patienter nu også skal kunne gå direkte til fysioterapeut med offentligt tilskud.

² https://www.laeger.dk/sites/default/files/plo_analyse_-_afbureaukratisering_i_almen_praksis.pdf

- Studier viser, at fysioterapeuter diagnosticerer på samme niveau som ortopædkirurger. Samtidig kender og følger fysioterapeuter i højere grad de kliniske retningslinjer på deres område end læger.
- Det er **IKKE** farligt at lade patienter gå direkte til fysioterapeut. Uddannelsen kvalificerer fysioterapeuter til at opdage "røde flag". Fysioterapeuter ved altså hvornår, der er behov for anden faglighed. Dette understøttes af internationale undersøgelser.
- Udenlandske erfaringer med direkte adgang viser, at der er betragtelige økonomiske gevinster ved at lade fysioterapeuter overtage konsultationer på muskel/skeletområdet fra lægen. Det sker ved:
 - Reduktion i antal henvisninger til speciallæger og billeddiagnostik
 - Reduktion i antallet af konsultationer pr. patient og hurtigere igangsættelse af behandling og tilbagevenden til arbejde.

Målrettet og superviseret fysisk træning

Danske Fysioterapeuter foreslår øget fokus på målrettet fysisk træning ved fysioterapeuter for at indfri ambitionerne i sundhedsreformen

Regeringen og Dansk Folkeparti har som erklæret mål i den indgåede aftale om en sundhedsreform at undgå 500.000 ambulante besøg på sygehuset, som i stedet skal klares i det nære sundhedsvæsen og forebygge mindst 40.000 indlæggelser på hospitalerne.

Sundhedsstyrelsen har peget på, at patienter med KOL, diabetes, hjertekarsygdom, muskel-skeletsygdom samt angst og depression er nogle af de grupper, der i højere grad skal tages hånd om i det nære sundhedsvæsen.

For at kunne indfri ambitionerne er det oplagt med langt større fokus på målrettet fysisk træning i de tilbud patienterne får, end tilfældet er i dag. Nogle får slet ikke tilbudt træning, andre takker nej til den.

Dette på trods af at der er forskningsbelæg for, at målrettet fysisk træning kan løfte deres almene velbefindende, forebygge sygdommens videre udvikling, øge patienternes evne til at tage vare på sig selv og forhindre unødige indlæggelser.

Budskaberne

- Hvis regeringens ambition om 500.000 færre ambulante besøg og 40.000 færre u hensigtsmæssige indlæggelser skal undgås, er der behov for øget fokus på målrettet fysisk træning.

- Forskningen viser, at fysisk træning har gavnlige effekter på patienter med eksempelvis KOL, diabetes og muskels-skeletsygdomme – alligevel er det ikke alle patienter, der tilbydes dette som led i deres behandling.
- Forskningen viser blandt andet at patienter med KOL, der deltager i fysisk træning, er mindre trætte, kan overkomme mere og har en mindre udtalt åndenød. Det fører blandt andet til færre indlæggelser hos KOL-patienter, der deltager i træning end hos dem, der ikke gør.
- Forskning viser, at diabetikere der deltager i målrettet fysisk træning og samtidig ændrer kostvaner har betydeligt færre gener af sygdommen. Nogle bliver helt symptomfri og slipper for både medicin og gentagne indlæggelser og kontroller.
- Forskning har i øvrigt vist lignende gavnlige effekter hos patienter med hjerte-karsygdomme og muskel- og led lidelser.

Et bedre hospitalsvæsen

Danske Fysioterapeuter foreslår, at der afsættes flere penge til landets sygehuse – blandt andet til mere fysioterapi

Flere ældre og kronisk syge borgere vil i de kommende år sætte sundhedsvæsenet – og de ansattes arbejdsmiljø – under yderligere pres.

Der er altså behov for flere ressourcer - herunder flere hænder - til sundhedsvæsenet. Men ressourcerne er ikke uendelige. Det betyder, at opgaverne skal løses så effektivt som muligt, uden at gå på kompromis med kvaliteten.

Her kan fysioterapeuter spille en stor rolle.

Budskaberne

- Sparekrav og flere og mere komplekse patienter har sat sygehusene under pres. Det har blandt andet medført overbelægning, præmature udskrivelser, samt at nogle patienter ikke får den behandling, de har behov for. Samtidig går det ud over de sygehus-ansattes arbejdsmiljø.
Der skal investeringer – herunder sikres flere hænder - til at forvende denne udvikling.
- En investering er fornuftig for både patienter og de ansatte, men også i et samfundsøkonomisk perspektiv. For når behandlingen ikke er tilstrækkelig, og patienter udskrives for tidligt, kan det betyde lavere funktionsniveau hos patienterne, flere kommunale udgifter til pleje og omsorg samt større risiko for genindlæggelse.

- Konkret foreslås det, at investere i **mere fysioterapi til patienterne på sygehusene**. Et systematisk review viser således, at 12-13 minutters ekstra fysioterapi om dagen til indlagte patienter betyder, at de kan udskrives op til tre dage tidligere end ellers – og i bedre fysisk tilstand.
- **Investér i flere fysioterapeuter til mobilisering og træning**. Alt for mange patienter bruger alt for meget tid i sengen under indlæggelse. Særligt for de ældre patienter kan det medføre tab af muskelstyrke og funktionsevne og derfor større sandsynlighed for genindlæggelse eller øget plejebæhov. En undersøgelse viser at ældre patienter, der mobiliseres bare to gange om dagen, har det betydeligt bedre en måned efter udskrivning end ældre patienter, der ikke mobiliseres.
- **Brug fysioterapeuter på skadestuer og akutmodtagelser**. Ganske mange henvendelser på de danske skadestuer og akutmodtagelser er patienter med akutte skader på muskler og led. En undersøgelse af effekten af at blive tilset af en fysioterapeut på skadestuen for patienter med ondt i nakke eller ryg viser eksempelvis, at der opleves kortere ventetid, færre smerter og bedre funktionsevne end hos patienter, der ikke er tilset af en fysioterapeut på skadestuen.